

Отпадне воде из насеља у Републици Србији, 2011.

– Претходни подаци –

Приказани подаци представљају претходне резултате истраживања о испуштеним отпадним водама у канализациони систем. Табеларно су приказани подаци о отпадним водама према пореклу и отпадним водама према начину пречишћавања за 2011. годину.

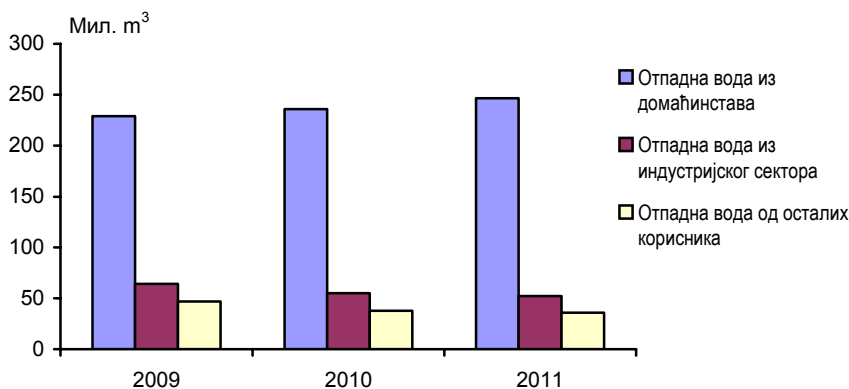
Укупна количина отпадних вода у 2011. години већа је за 1,1% у односу на референтни период 2010. године, од чега се у општинама с јавном канализацијом количина отпадних вода повећала за 1,7% у односу на исти период 2010. У општинама без јавне канализације испуштено је за 6,9% мање отпадне воде него 2010. године.

У општинама с јавном канализацијом у 2011. години домаћинства су испустила за 4,4% више отпадне воде него у 2010, у индустријском сектору смањена је количина отпадне воде за 5,1%, док су остали корисници испустили за 5,8% мање отпадне воде него у истом периоду претходне године.

У 2011. години пречишћено је за 9,6% више отпадне воде него у 2010. години, а најзаступљенији начин пречишћавања био је секундарни третман.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Графикон 1. Отпадне воде у Републици Србији, према пореклу, 2009–2011.

1. Отпадне воде у Републици Србији, према пореклу¹⁾, 2011.

Република Србија

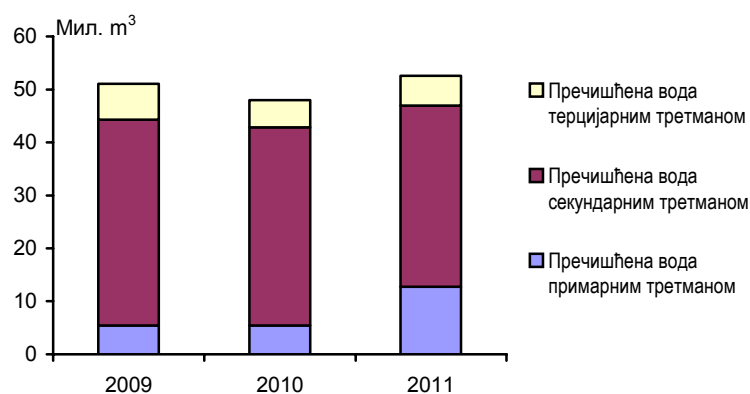
	Укупне количине отпадних вода, хиљ. м ³	Отпадне воде из општина с јавном канализацијом, хиљ. м ³				Отпадне воде из општина без јавне канализације ³⁾ , хиљ. м ³	Број домаћинстава прикључених на канализациону мрежу
		свега	из домаћинства	из индустријског сектора	од осталих корисника ²⁾		
Укупно	356 254	334 265	246 506	52 090	35 669	21 989	1 389 373
Србија – север	198 526	181452	131 520	31 412	18 520	17 074	785 551
Београдски регион	119 491	119481	83 437	24 615	11 429	10	478 957
Регион Војводине	79 035	61971	48 083	6 797	7 091	17 064	306 594
Србија – југ	157 728	152813	114 986	20 678	17 149	4 915	603 822
Регион Шумадије и Западне Србије	97 991	94514	71 468	12 504	10 542	3 477	356 347
Регион Јужне и Источне Србије	59 737	58299	43 518	8 174	6 607	1 438	247 475

¹⁾ Претходни подаци

²⁾ У остале кориснике укључене су количине отпадних вода из извештајних јединица из области: пољопривреде, шумарства, риболова; затим, из болница, школа, установа, трговина и др. комуналних предузећа, као и воде из сопствене потрошње.

³⁾ Отпадне воде из општина које немају јавну канализацију процењују се као 90% од испоручених количина вода тим општинама.

Графикон 2. Пречишћена отпадна вода у Републици Србији, према начину пречишћавања, 2009–2011.

2. Отпадне воде у Републици Србији, према начину пречишћавања¹⁾, 2011.

Република Србија

	Пречишћене количине отпадних вода, хил. м ³				Испуштене отпадне воде из општина с јавном канализацијом, хил. м ³	Удео пречишћених отпадних вода у укупном испуштању, %
	укупно	примарни третман	секундарни третман	терцијарни третман		
Укупно	52 599	12 734	34 235	5 630	334 265	15,7
Србија – север	15 368	1 951	7 923	5 494	181 452	8,5
Београдски регион	–	–	–	–	119 481	–
Регион Војводине	15 368	1 951	7 923	5 494	61 971	24,8
Србија – југ	37 231	10 783	26 312	136	152 813	24,4
Регион Шумадије и Западне Србије	32 880	10 580	22 300	–	94 514	34,8
Регион Јужне и Источне Србије	4 351	203	4 012	136	58 299	7,5

¹⁾ Претходни подаци

3. Отпадне воде, 2009–2011.

Република Србија

	2009	2010	2011 ¹⁾
Укупне отпадне воде, хил. м ³ ²⁾	364 896	352 211	356 254
Отпадне воде из општина с јавном канализацијом, хил. м ³	339 852	328 582	334 265
Из домаћинства	228 953	236 011	246 506
Из индустријског сектора	63 958	54 905	52 090
Од осталих корисника ³⁾	46 941	37 666	35 669
Третиране отпадне воде, хил. м ³	51 051	48 011	52 599
Примарни третман	5 451	5 456	12 734
Секундарни третман	38 830	37 411	34 235
Терцијарни третман	6 770	5 144	5 630
Канализациона мрежа			
Дужина мреже јавне канализације, укупно, km	13 856	14 144	14 371
Главног колектора	2 110	2 233	2 341
Сабирне мреже	11 746	11 911	12 030
Број домаћинства прикључених на канализациону мрежу	1 319 380	1 359 385	1 389 373

¹⁾ Претходни подаци

²⁾ Укупне отпадне воде из општина с јавном канализацијом и из општина без ње, без атмосферских вода.

³⁾ У остале кориснике укључене су количине отпадних вода из извештајних јединица из области: пољопривреде, шумарства, риболова; затим, из болница, школа, установа, трговина и др. комуналних предузећа, као и воде из сопствене потрошње.

Методолошка објашњења

Подаци о отпадним и пречишћеним водама прикупљају се од извештајних јединица које управљају канализационим системима. Делатност ових извештајних јединица дефинисана је у секторима: Снабдевање водом и управљање отпадним водама (области 36 – Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде и 37 – Уклањање отпадних вода) и Државна управа и обавезно социјално осигурање (група 8411 – Делатност државних органа, тј. месне заједнице које управљају већим сеоским водоводним системима), према Класификацији делатности (2010).

Истраживање са географског аспекта покрива привредна друштва која своју производну делатност обављају на целокупној територији Републике Србије.

Начин прикупљања података је извештајни, тј. извештајна јединица попуњава упитник на основу документације и евиденције којом располаже. У случају да за поједине податке не постоји одговарајућа документација и евиденција, стручно лице врши процену на основу функције система за одвођење отпадних вода, опремљености и стања мреже, и уређаја за пречишћавање отпадних вода. Попуњени упитник извештајна јединица доставља надлежном статистичком органу, на чијој територији се налази њено седиште.

Отпадне воде су оне количине воде које се после коришћења третирају као отпадне и које се одводе до уређаја за пречишћавање или се испуштају (у подземне или површинске воде). У количине отпадних вода нису укључене атмосферске воде. Количине отпадних вода утврђују се водомером или проценом по утврђеним нормативима производње.

Пречистити отпадну воду значи у дозвољеном степену ослободити је опасних и штетних материја и радионуклеида који се у њој налазе, и учинити је нешкодљивом за коришћење.

Примарни третман отпадних вода физичким и/или хемијским поступком укључује прикупљање суспендованих честица, и друге процесе у којима је БПК₅⁴⁾ редукована за најмање 20% пре испуштања и укупне суспендоване честице долазећих отпадних вода редуковане на најмање 50%.

Секундарни третман отпадних вода укључује биолошки третман са секундарним сакупљањем или другим процесима, имајући као резултат у БПК отклањање за најмање 70% и ХПК⁵⁾ најмање до 75%.

Терцијарни третман јесте наставак секундарног третмана азота и/или фосфора и/или било којег другог загађивача који има утицај на квалитет и специфично коришћење воде: микробиолошка загађеност, боја итд. Минимални степени ефикасности који дефинишу терцијарни третман су: органско загађење смањено до најмање 95% за БПК и 85% за ХПК, и то: одстрањивање азота од најмање 70%, одстрањивање фосфора од најмање 80% и микробиолошко уклањање до постизања густине колиформна мање од 1000 у 100 ml.

Детаљнији приказ методологија по областима може се наћи на веб-страни РЗС-а: <http://webzrs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Zivotna%20sredina/SMET8/SMET0110VKC.pdf>.

⁴⁾ БПК₅ – Биолошка потрошња кисеоника после пет дана.

⁵⁾ ХПК – Хемијска потрошња кисеоника у КМnO₄.